

Kraków

P. T.

Biblioteka Uniwersytecka

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

W Łodzi miesięcznie Zł. 2 20
z dostawą do domu 2 50
na prowincji 2 50
za granicą 5 50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

10 groszy

na prowincjonalnych dworcach
12 gr.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.

Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

MAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Zapowiedź rewolty przeciw dyktaturze faszystów

Faszizm włoski w obliczu rewolucji.

Krwawe starcia.

RZYM, 5. 1. (Pat). Wczoraj urządzono demonstrację przeciw „Giornale Italia” oraz przeciw lożom wolnomularskim, jednak policja zdołała zapobiec wykroczeniom. Z Fori donoszą, że zraniony tam został pewien faszysta pchnięciem sztyletu. W pewnej wsi pod Mantą przyszło do starcia między socjalistami a karabinierami. Jeden socjalista ranny. Aresztowano 20 osób. W Capistrello, pewien lekarz, zwolennik faszystów został ciężko ranny strzałem rewolwerowym. Pod Mantą wykryto mały skład broni i materiałów wybuchowych.

PARYŻ, 5. 1. (Pat). „Chicago Tribune” donosi z Rzymu, że faszysty podpaliли lokal redakcji „Giornale di Italia”. Wezwano oddział karabinowy, przyczem nastąpiła wymiana strzałów. Faszysty usiłowali dokonać napadu na redakcję dziennika „Il Mondo”. Jednakże usiłowania okazały się bezowocne.

RZYM, 5. 1. (Pat). Jak donoszą z miejscowości Pesti, do okien willi byłego demokratycznego posła Benedetti'ego strzelano wczoraj 6 razy z pistoletu. Kule nie ugodziły nikogo mimo, że Benedetti znajdował się o tej porze w swej pracowni. Wdrożono w tej sprawie śledztwo.

Rząd przygotowuje represje.

WIEDEŃ, 5. 1. (Pat). W. B. K. z Rzymu: Na konferencji prezydenta ministrów z ministrem spraw wewnętrznych, ministrem pracy, naczelnym komendantem karabinierów i naczelnym prezydentem policji postanowiono zmo-

lizować częściowo faszystowską milicję kolejową, celem strzeżenia kolei i stacyj. Wszystkie podejrzone politycznie okoliczności mają być pod szczególnym nadzorem. Prefekci otrzymali polecenie zmobilizowania milicji narodowej.

RZYM, 5. 1. (Pat). Rząd zapowiedział, że w najbliższych dniach poczyni zarządzenia celem utrzymania porządku publicznego. Zawiesszone ma być stowarzyszenie „Italia libera” którego członkowie składają się z b. uczestników wojny a zdradzają tendencje republikańskie.

Dymisja 3 ministrów.

RZYM, 5. 1. (Pat). Najważniejszym wypadkiem dnia była dymisja ministrów z partii liberalnej Casstiego i Sarochiego. Pierwszy podał się do dymisji, ponieważ nie zgadzał się z polityką rządu wypowiedzianą na sobotnim posiedzeniu. Szeroko omawiana jest dymisja Salandry ze stanowiska delegata włoskiego do Ligi Narodów.

RZYM, 5. stycznia. (Pat). Król przyjął dymisję ministrów sprawiedliwości, oświaty i robót publ. i mianował ich następców. Jak podają pisma, wszyscy nowomianowani są faszystami.

PARYŻ, 5. 1. (Pat). Pisma podkreślają doniosłość obecnych wypadków we Włoszech. Jedne krytykują, inne usprawiedliwiają stanowisko Mussoliniego. Jednakże wszystkie dzienniki są jednomyślne co do tego, że Mussolini rozpoczął decydującą fazę swej gry.

Obrady wszystkich wojewodów polskich.

WARSZAWA 5. stycznia. (Pat.) Dziś pod przewodnictwem ministra spr. wewn. rozpoczęły się obrady II ogólnego zjazdu wojewodów z całego państwa.

Zebrańie zagal minister Ratajski, poczem naczelnik wydziału ministerstwa spraw wewn. wygłosił referat o najbliższych zadaniach organizacyjnych władz administracyjnych, w dziedzinie podziału administra-

cyjnego państwa, organizacji władz, zespolenia ich i o postępowaniu administracyjnym.

Po szeregu innych referatów omawiano sprawy organizacji policji państwowej i stosunek jej do władz administracyjnych. Jutro omawiana będzie sprawa województw wschodnich.

Dlaczego odroczone ewakuację strefy kolońskiej.

Nota sojuszników do Niemiec.

BERLIN, 5. stycznia. (Pat.) Dziś ambasadorowie Anglii, Francji, Włoch i Japonji, jakoteż poseł belgijski, wręczyli kanclerzowi Rzeszy notę zbiorową w sprawie opróżnienia strefy kolońskiej.

PARYŻ, 5. stycznia. (Pat.) Nota ambasadorów oświadcza, że rządy sprzymierzone uzyskały dowody że Niemcy nie wypełniły i nie mogą wypełnić do dnia 10. stycznia warunków, które pozwoliłyby im skorzystać z postanowień klauzuli o przyspieszonej ewakuacji części okupowanych. Nota stwierdza miano-

wicie m. in. następujące fakty:

1. utrzymywanie wojennego sztabu generalnego niemieckiego
2. powoływanie oraz szkolenie rekrutów i ochotników.
3. pozostawienie w pierwotnym stanie wojennych zakładów przemysłowych.
4. istnienie nadwyżki materiału wojennego ponad ilość dozwoloną

Projekt sojuszu państw bałkańskich

LONDYN, 5. 1. (Pat). Wolf. Bałkański koresp. „Morning Post” donosi, że obecnie rozważany jest plan w kierunku umożliwienia zawarcia układu sojuszniczego między Jugosławią, Rumunią a Bułgarią oraz między Grecją a Jugosławią. Przygotowaniem do tego układu ma być małżeństwo króla Borysa z ks. rumuńską Ilianą, która to kwestja jest przedmiotem pertraktacji.

Międzynarod. zjazd pracowników umysłowych w Paryżu.

PARYŻ 5. stycznia. (Pat.) W sobotę 3. b. m. nastąpiło otwarcie 3. międzynarodowego kongresu pracowników umysłowych. W kongresie biorą udział przedstawiciele 11 krajów. Znajdująca się na porządku dziennym pierwszego posiedzenia sprawa dopuszczenia związków polskich pracowników umysłowych dała powód do wielkiej manifestacji sympatii dla Polski P. Curie Skłodowska i Wł. Mickiewicz zaproszeni zostali do honorowego prezydium kongresu.

Propozycję polską o międzynarodowej aukcie w sprawie dopuszczenia pracowników umysłowych do międzynarodowej organizacji pracy przy Lidze narodów, po ożywionej dyskusji przyjęto jednomyślnie.

Wielki orkan w zachodniej Europie

BERLIN 5. stycznia. A. W. Orkan szalejący od tygodnia w zachodniej Europie rozszerzył się już do niektórych miejscowości w Niemczech, zwłaszcza na zachodzie. W prowincji heskiej wieher wyrządził olbrzymie szkody. Wszystkie połączenia telegraficzne i telefoniczne uszkodzone. Pociąg jadący z Frankfurtu zaplątał się w druty telegraficzne. Jeżące na torze, tak, że do uwolnienia go z tych więzów trzeba było sprowadzić trzy maszyny. W Danji burze wznagają się z godziny na godzinę.

Aresztowanie Radieca

BIALOGRÓD 5. stycznia. (Pat.) Policja aresztowała dziś w Zagrzebiu Stefana Radieca, którego znaleziono w zamaskowanym pokoju mieszkania aresztowanego ostatnio deputowanego Okoszuticza. Radiec, który nie stawiał oporu został osadzony w więzieniu w Zagrzebiu.

Otwarcie parlamentu niemieckiego.

BERLIN 5. stycznia. (Pat.) Dziś otwarto sesję parlamentu niemieckiego i sejmu pruskiego. Otwarcie odbyło się w zupełnym spokoju a wbrew zapowiedzianym na dzień dzisiejszy demonstracjom, które miały się odbyć przed gmachem Reichstagu

Dziś i codziennie w Kinie „LEW“ wielki dramat współczesny w 10 aktach. Akcja rozgrywa się w stolicy Rurytanji w Prawnie i na zamku Wielkiego księcia Michała Czarnego w jego majątku w Zendzie. 8-1

Romans Królewski

(Więzień z Zandy).

Film, który zachwyci cały Lwów.

Bogata wystawa.

Artyzm gry.

Wspaniała zdjęcia.

Katastrofalne skutki przedłużenia czasu pracy.

Około półtora tysiąca robotników ufractło pracę w ciągu jednego miesiąca!

W sierpniu 1924 r. rząd uległ presji wielkiego kapitału na Górnym Śląsku i zgodził się na przedłużenie czasu pracy na okres — jak brzmiały zastrzeżenia — ograniczony. — Rząd przekreślił ustawę wbrew woli robotników, wbrew oczywistym interesom państwa, zrobił szczodry podarunek rekinom kapitalistycznym, a skutki tego aktu uwidoczniają się dzisiaj w tragicznej statystyce.

Szło wówczas o interesy przemysłu żelaznego. Reprezentanci jego argumentowali, że nie wytrzymają konkurencji niemieckiej, jeżeli wydajność pracy nie zostanie zwiększona, jeżeli robotników się nie zmusi do dłuższej, niż 8-godzinnej pracy.

I rząd ustąpił, przemysł hutniczy poprawił interesy, nalał do swe kasy dolarami, a półtora tysiąca robotników wyleciało na bruk, czyli około 5 tysięcy ludzi zostało bez chleba.

Oto gdy w końcu lipca (a więc przed wprowadzeniem przedłużonego czasu pracy, liczba robotników w hutach górnośląskich objętych „reformą“ wynosiła 11.816 osób, to w końcu września (w miesiąc po reformie), spadła tylko do 10.462, a więc o 12 procent.

Ta liczba pracowników odrobiła w lipcu 200.999 dniówek, gdy we wrześniu liczba odrobionych dniówek wzrosła do 251.368, a więc o 25 procent. Gdy w lipcu wytworzono 41.388 ton, to we wrześniu wytwórczość wyniosła 95.178 ton, a więc o 110 procent więcej.

Niezmiernie dodatni wpływ wywarła reforma czasu pracy na zarobki robotnicze, które wyrażały się w lipcu średnim dziennym zarobkiem 4 zł. 88 gr., a we wrześniu 6 zł. 10 gr., przez co poziom bytu robotników mógł się wznieść pomimo zaobserwowanego wzrostu drożyzny. Pomimo to jednak osiągnięto znacz-

ny spadek w kosztach robocizny, gdyż n. p. w odlewniach stali koszt robocizny 1 tonny wytworu z 12 zł. 51 gr. w lipcu spadł do 6 zł. 40 gr. we wrześniu.

Co najbardziej charakteryzuje wartość tej „reformy“, która jest niewątpliwą krzywdą klasy robotniczej, to fakt, że nie wywołała ona

zniżki cen wyrobów hutniczych, mimo, że potaniecie tych wyrobów miało wpłynąć na ułatwienie konkurencji na rynku zagranicznym!

Wobec tej statystyki, którą pisma służące kapitałowi cytują jako tryumf reformy czasu pracy należałoby czempredziej przeprowadzić reformę, przywracającą ustawowy czas pracy.

Statystyka powyżej cytowana jest zbyt wymowna, aby trzeba było jeszcze innych dowodów, że przedłużenie czasu pracy przynosi olbrzymią korzyść kapitałowi, a pozbawia pracy tysiące robotników!

Jest stwierdzonym faktem, że społeczeństwo na przeciążeniu pracą robotników nic nie zyskało, bo nie obniżono cen produktów przemysłowych, a państwo dopłaciło w formie zasiłków dla bezrobotnych. Zarobili i to bardzo dużo kapitaliści. Aby ich zyski były większe, zwałono ustawę o 8-godz. dniu pracy, wyduszono więcej potu z robotników i ze skarbu państwowego poważne sumy pieniężne. Oto haniebny rezultat przedłużenia dnia pracy.

Demagogia „Piasta“ w świetle jego własnych słów.

Wobec pogłosek, rozszerzanych w kuluarach sejmowych, że został opracowany projekt wprowadzenia reformy rolnej na kresach pisze organ Witosy:

„Z wiadomości zebranych wynika, że rząd p. Grabskiego o reformie rolnej w Polsce nie myśli zupełnie, natomiast chce ją przeprowadzić na Kresach. I to w jaki sposób? Oto projekt pp.: Grabskiego, Thugutta i ministra reform rolnych, Kopczyńskiego, przewiduje ni mniej, ni więcej, tylko wywłaszczenie całej (?) własności polskiej wzdłuż granicy bolszewickiej na pasie szerokim około 70 kilometrów! i oddanie tej ziemi w posiadanie ludności miejscowej z zupełnym wykluczeniem Polaków (?). Kiedy się to ma robić, po co i dla kogo?! Otóż tę niezwykle trudną zagadkę rozwiązał bardzo łatwo p. Grabski, który, broniąc tego projektu, oświadczył, że się to ma zrobić przed wiosną, gdyż inaczej wzmoże się bandytyzm i wybuchną rozruchy. Proponował tedy, by natychmiast wywłaszczoną ziemię oddać gminom we wspólne użytkowanie, — następnie rozdzielić ją pomiędzy członków band dywersyjnych i zbójceckich, (!!) by im dać zajęcie, a przez to odciągnąć od dotychczasowej roboty.

Pomysł zaiste godny tych panów! Nie wiemy, czy gdzieśindziej i kiedykolwiek zdarzyło się na świecie, by rząd, któremu choćby jedna zdrowa klepka w głowie pozostała, pomyślał o czemś podobnym, o czemś tak potwornym? Nie wiemy, czy gdziekolwiek pomyślano o tem, by wyrzucać własnych, spokojnych obywateli z ziemi ich własnością będącej, — po to, by wynagrodzić nią bandytów. By się to mogło w głowie pomieścić, trzeba mieć zaiste „mózg nadzwyczajny“. Rosja bolszewicka wywłaszczała Polaków, ale na ich miejsce nie dała kogo innego, lecz Moskali, wzmacniając temsamem żywioł państwowy, — Polska Grabskiego i Thugutta zamierza dla wzmocnienia swego wyrzucić Polaków z ich własnej — odwiecznej własnej ziemi!

Nie znamy projektów rządowych w tej kwestji, jeżeli jednak jest istotnie zamiar przeprowadzenia reformy rolnej chociażby w ograniczonym zakresie, to zamiar ten zasługuje na poparcie. A o ile idzie o kresy to czas najwyższy zacząć tu rządzić innymi sposobami z pominięciem sądów doraźnych, których działalność chciał p. Witos do spółki z Kiernikiem rozszerzyć na całą Polskę.

KŁYM POLISZCZUK.

„WOJENKO“

(Z ukraińskiego).

(Ciąg dalszy).

Żurybida wyjął do dnia i kuleją, poszedł za stół, wziął krzesło i usiadł pomiędzy mną, a Kociubenką. Oparłszy łokieć na stół, wyciągnął ciekawie swoją rudawą głowę jak gęsiar i zamilkł. „Naczelnik“ siadł na drugim końcu stołu, obok napółspiającego dziadka i przez cały czas pomrukiwał do mnie. Nagle dziadus poruszył się i wstał na nogi.

— Słuchajcie, co wam powiem, towarzysze! — przemówił. — Mojem zdaniem nie mamy nikogo, ktoby mógł być tym wojenka. Dobrze to powiedzieć — „wojenko“, lecz jak on weźmie w swoje ręce siłę, to nie żart... może być bardzo źle... Jeszcze jakby tak Posternaka, to...

Zakaszłał się i siadł na swoje miejsce. Żurybida ze złością popatrzył na niego i rzekł:

— Nie macie prawa głosu. Nie jesteście członkiem!

— O, patrzcie! — zaprzeczył dziadek. — Zawsze zabierałem głos, a dziś nie mam prawa! A to znówu co za powód.

— Taki powód, że służyliście całe życie burżujom i teraz musicie milczeć...

— A ty byłeś najmitą i to kiepskim — wybuchnął dziadus.

Żurybida podskoczył.

— Wyprowadzić go w tej chwili z izby! — wrzasnął do „naczelnika“.

„Naczelnik“ popatrzył na mnie, potem na

Kociubenkę i wstając z miejsca, wziął dziadka za rękę.

— Nu, towarzyszu-dziadku! Marsz stąd! Dosyć tej waszej głupoty!...

Dziadek wyrwał rękę, oparł się o stół i rzekł:

— Ja mówię do rzeczy, a wy jak nie chcecie słuchać, to ja i sam odejdę... Oto mi wielka strata... aż strach!...

— No, dosyć już tego, dosyć! — odezwał się Kociubenko, który dotychczas patrzył się spokojnie i milczał. — Ja, towarzysze, zupełnie zgodziłbym się z towarzyszem-dziadkiem, tylko z tą różnicą, że mojem zdaniem, możemy wybrać towarzysza Żurybidę chociażby zaraz i to bez wszelkich powątpiewań...

— A czemuż by nie mnie? — zerwał się z miejsca „naczelnik“. — Jestem przecież wojskowym i ten urząd nie jest mi obcym!...

— Wojskowy, to wojskowy, a głupi jak próżna beczka! — zaśmiał się dziadus. — Już jak by nie było, to Żurybidzie nie dorastasz nawet do pięty...

— Marsz stąd, głupota taka! — rzucił się jak oparzony „naczelnik“, lecz teraz zaprotestował sam Żurybida.

— Zostaw! — rzekł on do „naczelnika“. Jestem tutaj starszym i ja mam prawo rozporządzać!...

„Naczelnik“ stanął jak do raportu. — Wina po mojej stronie, tylko nie powiedzieliście jeszcze — zostawcie!...

— W takim razie „zostawcie“, czegoż jeszcze chcecie?... Siadajcie!... A być wojenka ja sam nie chcę... Oprodko — ja, Bidko ja, Rewko — ja, a do tego jeszcze jakiś Wojenka!...

Kociubenko zaprotestował:

— W takim razie nasza sprawa dostanie w łeb. I Oprodkom, i Bidkom i Rewkom, są to tak poważne urzędy, że obowiązki Wojenkoma same się dopraszają! Tutaj nikt, ani ja, ani towarzysz Podkujnoga, ani nikt inny nie może wziąć na siebie odpowiedzialności Wojenkoma. Ja ledwie daję sobie radę w kancelarji, a towarzysz Podkujnoga z samą milicją nie może uporać się. Ja, uczyłem się z książek, towarzysz Podkujnoga cały czas zawsze był pod rozkazami drugich i to wszystko razem wzięwszy, jest niczem w porównaniu z naturalnym, wrodzonym rozumem i zdolnością, jakimi możecie się poszczycić tylko wy, towarzyszu! A więc, żeby nam wyjść z tego położenia, w którym znaleźliśmy się, wy, towarzyszu Żurybido, musicie zostać Wojenkiem. I tem samem należy wam skupić w swoich rękach całą administracją, gminną, polityczną, gospodarską i wojskową władzę i zaprowadzić twardy reżym i silną dyscyplinę. — Wszyscy muszą wiedzieć, że wolność jest wolnością, życie — życiem, praca — pracą, a władza — władzą... Tak, ja to wszystko pojmuje!

Żurybida poruszył się niespokojnie. Bródka jego zatrzęsała się, waziotkie oczka zaświeciły się jakimś dziwnymi błyskami i jakając się, zaczął mówić:

— Ta niby tak... tak... twardy reżym... — Znaczy Wojenka... Ja ten tego... Zgadza się, tego... Tylko ten, jak go... Ten, coż ja mam robić!

Skończył i chytrze na nas popatrzył. Kociubenko tylko ręce rozłożył:

— Jak to co?...

Pomyślał trochę i dodał:

C. d. k.

DZIŚ 6 I. Wielka Premiera w Kinie „APOLLO“

FILM
o nowoczesnej wystawieFILM
o mistrzowskiej reżyserjiFILM
o niebanalnym scenariuszuFILM
oparty na powieści Piotra Benoit.

K O E N I G S M A R K

18-1

FILM
o cudownie wplecionych epizodachFILM
o niepospolitem wykonaniuFILM
o fascynującej grze aktówFILM
jakiego dotychczas nie było.

Bezwstydnny jubileusz endeckiej gazety.

Powstańcy polscy — „zbuntowanymi bandytami“; gen. Suworów — „gentelmanem“!

Naczelny organ endeków „Gazeta Warszawska“ obchodzi 150 rocznicę swego istnienia. O ile chodzi o ilość lat, jest ona imponująca. 150 ostatnich lat, to cały okres dziejów tragedji narodu polskiego. Okres rozbiorów, szlacheckich a krwawych porywów powstańczych i upodlen marnych charakterów, których nie brak było w Polsce.

Naturalnie wychodząca w owych czasach gazeta musiała wszystkie ówczesne wypadki rejestrować i omawiać. Otóż ta

przeszłość „Gazety Warszawskiej“ należy do najhaniebniejszych w dziejach dziennikarstwa polskiego.

Każdy szanujący człowiek wyparłby się swych przodków, gdyby oni tak podłą rolę odegrali w ówczesnych tragicznych wypadkach. Jaka spełniała właśnie dzisiejsza warszawska jubilatka.

Naturalnie tej przeszłości „Gazety“ nie można złożyć na kark nar. demokr., której istnienie datuje się dopiero od lat jakich trzydziestu, ale charakterystyczne jest dla endeków, że mają czelność z takim jubileuszem wystąpić. A ma to być uroczystość wielka. Propagują myśl, aby społeczeństwo złożyło dar narodowy za jej 150 letnią dla narodu służbę...

Tymczasem „Gazeta Warszawska“ w najcięższych momentach dziejów Polski spełniała najpodlejszą, wprost potworną rolę. Wierność zwierzchności carskiej, obrona krwawego generała carskiego Suwarowa, który zdobywając Warszawę w okresie powstania kościuszkowskiego **skapał się we krwi mieszkańców Pragi**, nazywanie powstańców z 1831 r. „**tłumem zebrany przez zdrajców**“, oto roczniki „Gazety“, której jubileusz narodowa demokracja chce obchodzić i dla wspomnienia swych funduszy chciałaby dostać... dar narodowy.

Ale niech same mówią cytaty z tej cennej gazety:

W roku 1795, w dniu 25 lipca, kiedy jeszcze cała opinja publiczna polska w rozpacz pogrążona po upadku powstania Kościuszki i po wzięciu Warszawy, ukoronowaniem krwawą rzezią Suwarowa na Pradze, choć zgnębiona, dawała wyraz swym „buntowniczym“ uczuciom wobec zwycięskiej Rosji, „Gazeta Warszawska“ wystąpiła z takim artykułem:

„Zjawilo się temi czasy tutaj — pisze „Gazeta Warszawska“ — bezimienne pismo, datowane w miesiąca marca 1795 roku, które... **lży ukoronowane głowy i ich ministrów, grafa zaś Suwarowa Tamerlanem nazywa**. Takowe urojenia plodem są fantastycznych imaginacji, człowieka pomieszanych zmysłów“. Podnosi bunt, „aby kraje pod **mądrych monarchów łagodnym rządem** w większym, niż przedtem szczęściu pozostające w przepaści ostatnich nieszczęść pogrążyć“.

Ale dalej tak pisze „Gazeta Warszawska“:

Zelżenie monarchów zawsze warte jest wzgardy. Co do hrabiego Suwarowa, ten w wojnie przeciw Polakom, jako w tylu innych wojnach, pokazał wielkie talenta, zwyczajną swoją tronowi wierność i **miłość ludzkości**. Okrzyki ludu przy wejściu jego do Warszawy, naturalnem były radości uczuciem mieszkańców miasta, którzy przez to od zguby wybawieni zostali... Myli się nieskończenie autor w wystawieniu charakteru hr. Suwarow... Bohater unika zawsze okazałości wielkiego świata... **opisanie szturm Pragi zupełnie jest fałszywe... mieszkańców prócz małej liczby, która się broniła, bynajmniej nie tykano**. Oczywiście więc jest fałszem, to powiada autor,

14 tysięcy ludzi bezbronnych zabito. Od tej epoki zupełnej spokojności i bezpieczeństwa doznajemy, a **wojska rosyjskie najstodziej obchodzą się z nami**. Mniemany arest osób podejrzanych jest zupełną bajką. Zaraz po **wzięciu miasta dla spokojności publicznej** wyprowadzono do Petersburga, Ignacego Potockiego, Mostowskiego, bywszego prezydenta Zakrzewskiego, niejakiego Kapostasa i **Kilińskiego**, lecz ze względami i ludzkością ich traktowano.

A z epoki **powstania listopadowego** pisała „Gazeta Warszawska“ w ten sposób: „Większa część składa się z tłumu zebranego przez zdrajców, którzy

również jak buntownik Różycki, oznaczyli swoją drogę rabunkiem i r związością“. Pewna liczba ludzi **złe myślących i przewrotnych, ośmieliła się podnieść przeciwko prawdziwemu swemu monarsze, buntownicze znaki**“.

Historycy stwierdzają, że redaktor ówczesny „Gazety Warszawskiej“ ks. Zuskina był wielbicielem pruskiego Fryderyka II. i rosyjskiej Katarzyny II.

A teraz, w niepodległej Polsce, wolnej dzięki ofiarnym wysiłkom ludzi oplwanych przez „Gazetę Warszawską“ ma się urządzać uroczystości jubileuszowe. Widać następcy ks. Zuskiny są jego godni. Ludzi o miedzianym czole nigdy w Polsce nie braknie.

— : : —

Zapowiedzi p. Grabskiego.

Dalsze redukcje — Komisje oszczędnościowe — zwiększenie obłegu pieniężnego.

Premier Grabski w rozmowie z współpracownikiem „Czasu“ udzielił szeregu wiadomości o zagadnieniach finansowo-gospodarczych.

— Budżet na r. 1925 — wywoził p. Grabski — jest wprawdzie oparty na mniższej 38 gr. za 1 punkt, gdy na miesiąc styczeń mnożna wynosić będzie 42 gr. — gdyby jednak nawet mnożna ta miała być utrzymana w ciągu r. 1925, to i wówczas nie zajdzie potrzeba podwyższenia preliminarza wydatków, gdyż

WZROST UPOSAŻEN URZĘDNICZYCH ZOSTANIE ZRÓWNOWAŻONY DALSZEMI REDUKCJAMI.

wynikającymi z reformy administracji, przeprowadzanej w wykonaniu ustawy o naprawie skarbu i naprawie gospodarstwa społecznego; z drugiej strony będą ograniczone inne wydatki drogą stosowania systemu budżetów miesięcznych, które dały tak dodatnie wyniki w r. 1924.

— Jaki jest program oszczędnościowy rządu na rok 1925?

— Ponieważ ogólna suma wydatków w r. 1925, nie będzie pod żadnym warunkiem wyższa od sumy ogólnej spodziewanych dochodów, przeto

MINISTERSTWO SKARBU BĘDZIE CO MIESIĄC DOSTOSOWYWAŁO KWOTY WYDATKÓW DO SUMY OSIĄGALNYCH W DANYM MIESIĄCU WPŁYWÓW.

W ten sposób część wydatków będzie odsumieta na poszczególne okresy, w których zapewniony będzie znaczniejszy przyrwytyw dochodów, a nawet w razie konieczności pewne wydatki będą zupełnie zaniechane, w szczególności

wydatki, które nie są niezbędne dla utrzymania normalnego toku życia państwowego.

Dotyczy to oczywiście w pierwszej linii wydatków inwestycyjnych, które muszą być dostosowane do rozporządzalnych środków przy uwzględnieniu potrzeb, podyktowanych racjonalną polityką gospodarczą (odbudowa kraju, pomoc dla bezrobotnych itd.). Po za systemem budżetów miesięcznych

APARAT KOMISARZA OSZCZĘDNOŚCIOWEGO (?) DZIAŁAĆ BĘDZIE W DALSZYM CIĄGU.

Punkt ciężkości działalności przeniesiony zostanie na wojewódzkie komisje oszczędnościowe, które utworzone będą we wszystkich województwach pod przewodnictwem delegatów specjalnych ministerstwa skarbu, a które będą na miejscu badały gospodarke administracji.

Wpływ z ewentualnej pożyczki zagranicznej, zużyty głównie na państwowe cele inwestycyjne, ożywi niektóre gałęzie wytwórczości dzięki zamówieniom rządowym. Waluty i dewizy obce powiększą podkład walutowy i przyczynią się do zwiększenia obiegu pieniężnego. To ożywi działalność kredytową Banku Polskiego. Pewne dotacje na ten cel będą mogły otrzymać również banki państwowe.

Główny więc wysiłek sanacyjny w dziedzinie życia gospodarczego musi iść w kierunku osiągnięcia dochodowości przedsiębiorstw, która da mu podstawę dla uzyskania dogodnego prywatnego kredytu zagranicznego, a kredyt ten zużyty na inwestycje nie będzie niebezpiecznym dla życia gospodarczego.

— : : —

Wrażenie mianowania wojewody we Lwowie.

Nominacja p. Garapicha wojewodą lwowskim, wywołała w świecie urzędniczym odpowiednie wrażenie. Nowy wojewoda, nie tak dawno mierny urzędnik prowincjonalnego starostwa za czasów polskich, zrobił niezwykłą karierę, dzięki zapobiegliwości i poparciu wschodnio-galicyskiego obszarnictwa. Ponie-

waż dotąd takie kariery robiono zwyczajnie w b. Kongresówce, u nas natomiast wymagania były nieco większe, mianowanie ostatnie spotkało się z oburzeniem. Podobno zast. wojewody p. Wodzicki demonstruje swe niezadowolenie prośbą o dłuższy urlop.

Jeżeli nominacja p. Garapicha ma oznaczać utrwalenie tutaj podolskiej i endeckiej polityki kresowej, to zamiary p. Thugetta skończą się na „dobrych chęciach“.

— : : —

Nowiny z dnia.

Lwów, 6 stycznia

Z POWODU ŚWIĘTA TRZECH KRÓLI, następnym numerem wyjdzie w czwartek rano o zwykłej porze.

ZEZWOLENIE NA SPŁATĘ W RATACH PODATKU OD OBROTU TRUNKAMI. Ministerstwo skarbu udzieliło zezwolenia na spłatę podatku wojewódzkiego od wyszynku i sprzedaży trunków za 1 półrocze 1921 w pięciu równych ratach miesięcznych poczynając od dnia 15. lutego 1925 r. bez pobierania odsetek za odroczenie.

KURSY WALUT I ARGJI PRZEMYSŁOWYCH. Akeje pozostały wczoraj bez zmiany, obecne waluty miały tendencję chwiejną. Płacono w Lwowie: dolary do 5.17 i pół, kanad. do 5.14 i trzy czwarte, kor. czeskie do 0.15 i jedna czwarta, leje do 0.02 i dwie trzecie, fr. franc. do 0.27 i pół, fr. szwajc. 1 — 1.02, funty do 24, kor. austr. za tys. do 0.07 i pół, złote 20 kor. do 21.85, srebrną kor. do 0.44 i dwie trzecie złotego.

Akeje płacono: Chodorów od 4.45, Cegielski 0.53, O'kos 1.55, Pezet 0.25, Pol. Nafta 0.55, Rakszawa 1.80, Tesp. 3.10, Zieleniewski 9.20 zł.

CENY ZBOŻA. Spekulanci wstrzymali się ze sprzedażą swych nagromadzonych zapasów zboża w celu spowodowania zwyżki cen. W ostatnim czasie zdołali w ten sposób wywołać podrożenie pszenicy. Wczoraj notowano na giełdzie lwowskiej: pszenicę 30 — 33, żyto 21 — 22, jęczmień 19 — 23.50, owies 21 — 23, kaszę hrzeczną 38 — 39 zł.

ZEGAR ŚWIECĄCY NOCĄ został oddany do użytku mieszkańców miasta, oraz przyjezdnych. Jest on umieszczony na wieży kościoła św. Elżbiety i stąd zdala jest widoczny, zwłaszcza wśród ciemnej nocy. Pierwszy to wieżowy zegar w mieście, mający oświetloną tarczę nocami. Koszt jego sprawienia ponieśli obywatele przedmieścia gródeckiego. Poświęcenia zegara dokonano w ub. niedzielę przy współudziale licznych tłumów publiczności i orkiestry kolejowej.

SYONISCI POD OCHRONĄ POLICJI. Na niedzielę 4. b. m. zwołał poseł Thon zgromadzenie „ludowe“ do sali Jad Charuzim. By jednak „lud“ się zbytnio nie entuzjazmował działalnością Żyd. Klubu — ustanowiono „nagle i niespodzianie“ opłatę za wstęp na salę 1 zł.

Bezrobocie i nędza szerokich mas żyd. spowodowały, iż na sali jawili się tylko syccy i zadowoleni.

Gdy zaś garstka robotników żyd. która przypadkiem znalazła się na sali — usiłowała prostować kłamstwa żydowskiego endeka — rozszalali nacjonalisci żydowscy obili dwóch robotników do krwi i zlecieli odprawienie ich na policję. Tu wypuszczono ich natychmiast na wolną stopę.

„Spokój“ zaś spokojnych obywateli został zakłócony — i zgromadzenie nie doszedłszy końca, rozwiązaniem zostało.

Ze w siedzibie samego prezesa Koła żyd. dzieją się takie hereże, to strasznie spieszyło p. sjonistów! Oczywiście!

Z **TEATRZYKU ART. LIT. „BAGATELA“**. „Zielony Kakadu“. Egzotyczny ptak i tej samej rodziny co „Ptak niebieski“ gości w murach teatryku „Bagatela“. Grupa aktorska ze względu na skład i uzdolnienia poszczególnych aktorów bardzo sympatyczna a wśród nich najmilsi konferencjer Goraiłow i art. Kiełczewska. Repertuar doborowy a w tem wiele rzeczy widzianych przez nas w „Plaku niebieskim“ a wykonanych i w „Zielonym Kakadu“ artystycznie i ciekawie.

Tosano rzecz można o „Katarynce“, „Czastuszkach“ i t. p.

Najwięcej jednak zainteresowania z pierwszych 5 wieczorów budziły rzeczy we Lwowie niewidziane, jak „Colombina“, „Jęki — dźwięki“ i dowcipna groteska „Chór braci Zajców“.

Teatryk ten zaciekawia i zasługuje na jak najczęstsze odwiedziny.

PRZEBITY NOZEM I CIĘŻKIE PORANIENIE PODCZAS BÓJKI. W ul. Kleparowskiej nieznanymi osobnicami napadli na idącego głuchoniemego, Hermana Kleina i ranili go nożem w lewy bok.

W mieszkaniu Bronisława Kalpiaka, przy ul. 261-kiewskiej podczas bójki niejaki Jan Ładowski, wybił dwa zęby Kalpiakowi, ten zaś żelaznym baniakiem zadał przeciwnikowi pięć głębokich ran na głowie. Obu odprowadzono z „placu boju“ do Pog. ratunkowego a następnie do policji.

POLICJA W „GOSCINIE“ U UKRAJNCÓW. W ub. niedzielę wieczorem funkcjonariusze policji zastali w szkole im. Hrynezenki przy ul. Gródeckiej około 60 mężczyzn, oraz około 30 kobiet. Zebrani oświadczyli, że chcieli wysłuchać referatów o higienie. Stwierdzono, że obecni mieli legitymacje członkowskie Towarzystwa urządzającego te zebrania.

W jednej realności zamieszkałej przez Ukraińców, funkcjonariusze policji znaleźli w kupie śniecia granat, oraz parę rozebranych naboje. Niektórym korespondentom pism pozamiejsowych fakt ten posłużył do snucia rozmaitych domysłów, nie powtarzanych jednak na łamach miejscowych pism, w obawie konfiskaty.

WOLAŁA UMRZEĆ, NIŻ BYĆ POSADZONA O WSPÓLWINĘ W KRADZIEŻY. 19-letnia Marja Muszyńska, przedwczoraj opuściła służbę u pewnego restauratora zamieszkałego przy ul. Zamarstynowskiej. Ostatniej nocy pokradziono tego szynkarza. Policja aresztowała M. pod zarzutem współwiny w tej kradzieży. W czasie przesłuchania w komisariacie policyjnym przy ul. Balonowej aresztowana wyszła do ustępu i tu otworzyła okno poczem skoczyła z pierwszego piętra na bruk podwórza. Zawezwano Pogotowie ratunkowe gdyż desperatka doznała licznych kontuzji i złamania nogi prawej. Po zaopatrzeniu odwiedziono ją karetką Pogotowia do szpitala.

ARESZTOWANIE ZA STRĘCZENIE DO NIERZĄDU. Janina Szpukówna, zamieszkała przy ul. Jabłonowskich pod l. 26, zwabiła do swego mieszkania i przetrzymywała nieletnie dziewczęta, które zbiegły z pod opieki rodziców. Dziewczęta te nakłaniała i stręczyła do nierządu różnym znajomym. Podczas aresztowania zastano u niej dwie około 16-letnie dziewczęta, córkę robotnika i kolejarza. Podlotki te oddano pod opiekę rodzicom.

ROK 1924 W KRONICE WYPADKÓW POGOTOWIA RATUNKOWEGO. W ub. roku zaopatrzone tu 9.368 osób. Samobójstw zgłoszono tu 174. (w grudniu z r. 13 wypadków) Trulo się 93 kobiet i 23 mężczyzn. Przewieziono do szpitala 1.713 osób. Zaopatrzone 6.430 urazów, w tem 396 złamań kości, 1.565 ran ciętych i 565 kłutych, zgłoszono 24 nagłych zgonów, 38 małych obywateli ujrzało światło dzienne na ulicach miasta, 374 osób pokąsały psy, 11 osób popadło w obłąkanie 22 było zaczadzeń, 109 osób przywieziono tu zatrutych alkoholem, 76 osób zostało przejechanych lub potrąconych różnymi środkami lokomocji. Od początku założenia Pogotowia zaopatrzone tu 200.438 osób.

UJĘCIE BANDY WIEJSKICH RABUSIÓW. W Suljówce, pow. sokalskiego, policja aresztowała hersztą szajki bandyckiej Andruscha Dyszkanta, oraz opryszków Olekse Wodonocha, Iwana Kanałyka i Iwana Trila. Piąty z nich Andrusch Kantir zdołał zbiec. Szajka ta napadła na dom Lejby Amstera w Bedrejuwie gdzie zrabowała tytoń i papierosy. Za kilka dni, 31 z. m. dokonała napadu na dzierżawcę młyna Schoengartena w Horodelee a tej samej nocy obrabowała Herscha Fachmana w Woli Komarowej zabierając między innymi 25 flaszek wódki i zapas tytoniu.

Na miejsce wyjechał ze Lwowa komisarz pol. Batorski. Aresztowani staną prawdopodobnie przed sądem doraźnym we Lwowie.

WIESZAJĄC SIĘ CHCIAŁA NASTRASZYĆ NARZECZONEGO. Ludwik Jewulski, zamieszkały przy ul. Królowej Jadwigi pod l. 25, doniósł policji, że Katarzyna Buczek, zamieszkała przy nim, usiłowała powiesić się w piwnicy, w czem donoszący jej przeszkodził.

Buczek przesłuchiwana w policji podała, iż nie myślała na serio o samobójstwie, chciała tylko nastraszyć J., który postępuje z nią brutalnie.

ROZRZUCA ZŁOTE PIERSCIONKI. Jan Rolański, uciekając przed posterunkowym ulicą Kubali rozrzucił po ulicy złote pierścionki, pochodzące z kradzieży. Uciekającego przytrzymał, a porzucone pierścionki pozbierno, poczem „zdeponowano“ go wraz ze złotem w policji.

NIELETNI TOPIELEC ZE STAWU JANOWSKIEGO. 14-letni Jan Gałębiowski, przechodząc przez lód na stawie, wpadł do wody i zatonął. Nieszczęśliwy pochodził z Biniowa, pow. tarnopolskiego, a służył w Janowie u Władysława Koguta. Miejsce pobytu rodziców utopionego jest niewiadome.

ZDEPONOWANO W POLICJI znalezione dokumenty: Kazimierza Madejskiego i Janiny Strzelbickiej, manipulantki, portfel, zawierający 16 zł. i zapiski, znalezione na pl. Krakowskim, oraz damską torebkę z drobną monetą.

Z **KRONIKI POLICYJNEJ.** Za awanturę na pl. Bernardyńskim osadzono w aresztach policyjnych w celu wytrzeźwienia się Włodzimierza Stongera, Józefa i Michała Dzidyków.

Anna Bieda, pijana do utraty przytomności, leżała w ul. Gródeckiej, zaś inny nieznanego nazwiska amator alkoholu w ul. Leleweła.

NIESZCZĘSLIWE WYPADKI I POBICIA W Pogotowiu ratunkowym zgłosili się Tadeusz Kisiel ze złamaną ręką, zaś Tadeusz Bratkowski, uczeń, ze złamanym obojczykiem. Psy pokąsały Eugenję Fisil i Wilhelma Lewickiego Antoniego Sosnaka, odwiedziono do szpitala, gdyż był on zraniony nożem w brzuch.

NADEŚLANE.

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Kilkanaście losów

loterii klasowej do czwartej klasy jeszcze mamy na sprzedaż. Cały los 96 zł, połówka 48 zł, ćwiartka 24 zł. Ciągnięcie we czwartek i piątek. Główna wygrana 250.000 zł. — Co drugi los wygrać musi. Dom bankowy Schütz i Chajes we Lwowie plac Marjacki 7 (róg ul. Kopernika). 5-1

!!! BACZNOŚĆ !!!

Pamiętaj o tem zawsze z **Nowym Rokiem**,
Byś chodził prosto, a przynigdy bokiem;
Stąd choć niejeden kredyt **Wam otwiera!**
Najprostsza droga wiedzy do Scheinera
Po płaszcze, palta, futra i raglany;
Tu mogą ubrać się przeróżne stany...
Taka bogata różnaitość rzeczy;
Żaden zaś chyba z Państwa nie zaprzeczy,
Ze i **bielizna, buclki, ubranie**
Tutaj najlepsze i bajecznie tanie,
A skoro przytem **spłacasz dług na raty**,
Leć już na **Gródek** i odezjutuj daty,
Aż **pięćdziesiąty siódmy** ujrzysz bracie;
Zreszta **Scheinera** firmę wszyscy znacie
Ze **solidności, wzorowej obsługi**;
Tam więc kupujcie, jak **Nowy Rok** długi!..

Filantrop.

16-2

Komuniści w masce Samarytan.

Komuniści mają dwie instytucje: „Międzynarodowa pomoc robotnicza“ i „Międzynarodowa pomoc czerwona“. W Stanach Zjednoczonych założyli niedawno instytucję pod nazwą: „International Workers Aid“ (międzynar. pomoc robotnicza). O tych rzekomo humanitarnym celom poświęconych organizacjach uświadomione rzesze robotnicze w Europie wiedzą, co sądzić; amerykańskich robotników poucza organ amerykańskiej partji socjalistycznej „New Leader“, wychodzący w N. Jorku. Czytamy w nim co następuje:

„Ostatnia maska, jaką przywdziali komuniści, nazywa się „International Workes Aid“. Jak nazwa wskazuje, cele, jakie sobie ta instytucja wytycza, sięgają bardzo daleko: zamierza ona przychodzić z pomocą politycznym więźniom we wszystkich krajach — z wyjątkiem Rosji.

Każdy, kto zna dobrze ruch robotniczy, wie, że I. W. A. zorganizowana została tylko w celu przysporzenia komunistom funduszków, mających im umożliwić wysłanie w pole nowego zastępu agitatorów, którzyby kontynuowali dzieło zniszczenia. Jeżeli ta mała grupa twierdzi, że chce zdobyć fundusze, aby nieść pomoc politycznym więźniom w 11 rozmaitych krajach, to twierdzenie to należy uważać za absurd.

Ogólnie słyszy się następujący komentarz: Jeżeli komuniści chcą uwolnić więźniów politycznych, niech zajrzą do więzień sowieckich i wypuszczą bojowników o wolność klasy robotniczej, zesłanych do Syberji. Potem dopiero będą mieli prawo przemawiać w interesie politycznych więźniów w krajach kapitalistycznych“.

—:—:—

Kino **MARYSIENKA****PORANEK**

Plac Smolki 1. 5.

Dziś we wtorek d. 6. stycznia 1925 o g. 11:30 przed południem wyświetlony zostanie sensacyjny dramat w 6 aktach p. t.

„CZARNY DJABEŁEK“ nadto doborowe uzupełnienie. —

Ceny miejsc niższe. Kasa czynna od g. 10. Orkiestra powiększona.

Gwałtowne pozabawienie dachu nad głową 9 rodzin.**Budowa wielkich gmachów na bagnie. — W interesie P.K.O. zrujnowano życie 9 rodzinom. — 3 rodziny bez dachu nad głową, — 6 rodzin w rozpaczliwym położeniu.**

W ostatnim numerze „Dziennika“ zamieściliśmy na podstawie raportu policyjnego zвычайną notatkę o dełożowaniu 7 rodzin przy ul. Kochanowskiego 10. Lecz sprawa ta nie jest tak niewinna, jakby się pozornie wydawało. Przedewszystkiem dom ten wali się jeszcze i jeszcze nie grozi katastrofa, a tylko ktoś nadużył swej władzy, działając zbyt pochopnie, bez namysłu, byle dogodzić jednym, a wyrządzić krzywdę innym. Sprawa tak się przedstawia:

Na wiosnę r. 1924 Poczta Kasa Oszczędności zakupiła realność p. Schumannów przy ul. Pańskiej i tu na morgowym gruncie aż do szkoły ewangelickiej postanowiono wybudować pięć kamienic 4-piętrowych wedle planów pp. Zacharjewicza i Czerwińskiego. Dodać trzeba, nie licząc się z sąsiednimi domostwami, planów nie dano do zatwierdzenia, nikogo o nic nie pytano. Ale gdy zaczęto badać grunt okazało się, że już w głębokości 1 metr jest woda zaskórna, a w głębokości 2 metrów bagno, w którym robotnicy grzęźli po kolana. Budowę mimo to rozpoczęto.

Położono pod cały kompleks domów obrzucić płytę betonową wprost w wodę głęboką na 30-40 cm. Wpakowano tysiące metrów kubicznych betonu. To wszystko jednak nie zapobiegło temu, że okolicznie

DOMY ZACZEŁY SIĘ OSIADAĆ,

a najbardziej zarysowała się i oddzieliła od budynku frontowego oficyna domu Nr. 10 przy ul. Kochanowskiego.

Współwłaściciel kamienicy mieszkający sam na II piętrze, słysząc trzaskanie dachu i podłogi zaczął chodzić do Kierownictwa budowy, do architektów, do Magistratu — odsyłał go od Anaasa do Kafasza — jedni drwili, inni et... (Kto smaruje ten jedzie — przyp. zecera!) Tak minęły miesiące. Z dnia na dzień było bliższe niebezpieczeństwo. Podstemplowano dwoma belkami — a jakże — a dom chylił się. Aż kiedy stwierdzono, że gdy tak dalej pójdzie dom runie, zwołano komisję — radzono i myślano ze dwa miesiące... Polecono lokatorom wynieść się na 10-14 dni do hoteli i zabrano się do rozszerzenia fundamentów. Robota trwała przeszło 3 razy po 14 dni. Coś tam kopano. Włożono materiał (właściciel P. K. O.) wartości kilku tysięcy złotych, koszt roboty — znow 3 tysiące — ma pokryć właściciel domu. Lokator jeden dostał aż 100 zł. na hotel a po resztę ma się zgłosić do Pana Boga. Wreszcie operacja się udała ale pacjent umiera...

Przed 3 tygodniami pozwolono znow zamieszkać w połatanej oficynie z polecenia p. Meisnera, który uznał że już jest dobrze.

Onegdaj zauważył współwłaściciel domu nowe nieznaczące rysy na ścianie więc udał się do p. Zacharjewicza z tą wiadomością. I tu stało się coś nieoczekiwanego. Zjawiła się w piątek jakaś komisja, która widocznie nic złego nie znalazła, skoro orzekła, że jeszcze dwa miesiące można mieszkać.

Należało więc tylko podstemplować, jakoś podeprzeć, i dom uratować. Ale tu komuś zależy na tem, aby chałupa runęła... Gospodarz sprzedał. Będzie front drugi, tak bardzo potrzebny. Zawali się druga i trzecia — i będzie śliczny front! Ale na to są środki legalne i dość pieniędzy i czasu!

Tu

ZASTOSOWANO INNĄ METODĘ.

Oto nazajutrz po komisji zjawia się w kamienicy oddział 25 policjantów pod wodzą p. komisarza i inżyniera Dep. III. Magistratu. W kamienicy popłoch. Same kobiety i dzieci — ojcowie przy pracy. Pan urzędnik w sposób grubiański wrzeszczał na całą gębę z podwórza:

ZABIERAĆ I WYNOŚIĆ, BO PO WYRZUCAM!

Za 15 minut kamienica się wali! Jak nie to za kark powyrzucam!

W oficynach panika, w budynku frontowym zdziwienie — przecież frontowi nie grozi. Ale poczęto się na gwałt zbierać pakiwać, lament, krzyk, płacz, zamieszanie — a pan z Dep. III. krzyczy nawet do mieszkańców z domu pod l. 12 „i wy także tak pójdziecie, już się i u was wali“.

Zawołano z biura lokatora p. dr. L. iten pana inżyniera z Dep. III. zmitygował o tyle, że lokatorów frontowych zostawił w spokoju.

Wyrzucono więc rzeczy p. Spielmańta i rodzinę z 3 drobnymi dziećmi, oraz rodzinę urzędnika wojskowego p. Skrowaczewskiego (8 osób). Mieszkania opieczętowano, a pani Schöenkopf, nauczycielki, której w domu nie było, nie pozwolono zabrać literalnie niczego i więcej do domu nie puszczono.

Teraz dopiero zaczęto się zastanawiać

CO ZROBIĆ Z DEŁOŻOWANYMI?

Uwiadomiono o tem Prez. Neumanna. Okazało się, że ani mowy o mieszkańcach, a do baraku na pl. Teodora po chorobę i śmierć lokatorów iść nie chcieli. Nocowali więc u sąsiadów!

Minęła sobota, niedziela, poniedziałek, policjanci pilnują gratów — ale nikt się nie troszczy o los wyrzuconych! Pan komisarz Bułat nie spełnił poleceń danych mu w tym względzie! Nadto skrzywdzono pozostałych lokatorów, bo zamknięto dostęp do kłozetów, piwnic i strychów, oraz do kuchni, tak że dla 7 rodzin ogółem 30 osób jest w całej kamienicy jeden kłozet pokojowy i 2 kuchnie! Lokatorzy radzą sobie jak mogą — jedni drugim pomagają — do mieszkań wchodzić przez okna!

Zapytujemy więc co zamysła w tej sprawie uczynić Prezydium miasta, bo jego obowiązkiem rzecz zbadać i krzywdę naprawić. Stało się bezprawie! Dom się nie walił tak, by działać gwałtownie.

Co na to pp. Zacharjewicz i Czerwiński, którzy powinni już sześć miesięcy temu ratować dom i coś zaradzić, a skoro już coś zrobili i uznali za dobre, to dlaczego nagle uznali znow całą robotę za nieudaną, a dom teraz na prawdę jest „baufällig“? Szkoda było cegiel, cegieł i tysięcy zł. skoro to jeszcze pogorszyło sprawę.

Gdyby się było wcześniej, przed 6 miesiącami o tem serjo pomyślało, nie byłoby doszło do tego stanu! — Czy komuś nie zależy na tem, aby tak źle było! To uderzające!

Lokatorzy wyrzuceni domagają się za naszym pośrednictwem by im dostarczono mieszkań, lub pozwolono wrócić do swoich, ewentualnie niech P. K. O. da im mieszkania w domu przy ul. Pańskiej lub kupi mieszkania, bo ajenci afiszują swe usługi po 100 dolarów! Prezydium miasta niech wydeleguje komisję, która odda pozostałym lokatorom dostęp do piwnic, strychu i kłozetów, a cały dom należy natychmiast podstemplować i może stać jeszcze

20 lat, bo pęknięcia są tylko skutkiem osiadania gruntu! Prokuratorja winna wkroczyć i wyszukać tych którzy wprost pragnęli katastrofy.

W Polsce, a specjalnie we Lwowie, gdzie obywatele tyle przeżyli i tak spełniają swe obowiązki nie wolno krzywdzić ich choćby to było w interesie n. p. P. K. O.

*

W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż w poniedziałek rano o godz. 10 na miejsce przybyli szefowie Dep. III. Magistratu, oglądali dom i jakkolwiek nie uznali go za bezpieczny, to jednak stwierdzili, że do takiego pośpiechu nie było powodu, a inżynier dełożujący miał polecenie wykonać rumację spokojnie z uwzględnieniem dzieci i starszusków. (Dlaczego pp. szefowie nie jawni się przy rumacji — przyp. zecera!) Podczas oględzin nie jawił się ani „u-grzecznioty“ p. Meisner ani pp. architekci, którzy wszystkiemu są winni. A szkoda, byłiby ładnych rzeczy się nasłuchali.

Zauważano też, że i w nowym budynku P. K. O. coś się już zarysowało i stempluje się! A jakże!

Wreszcie na polecenie Prezydium dano asygnaty do hoteli, ale niema siły któraby hotelarza zmusiła do przyjęcia lokatora z dziećmi, więc rodzina p. Spilmana nie może z tego korzystać i tuła się w cudziej kuchni na podłodze!

Wkońcu uznali pp. szefowie, że dostęp do kuchni i piwnic oraz kłozetów może być otwarty przy zachowaniu ostrożności.

A tymczasem P. K. O. buduje piąte piętro, więc zwiększa ciężar i katastrofa musi nastąpić.

Sprawa skierowana zostanie do sądu! Coś o tem usłyszy i odpowiednie ministerstwo w Warszawie!

—:—

W piątek 9. b.m. o godz. 7 wieczór

odbędzie się w lokalu Pracowników gminnych

Zebranie partyjne.Na porządku dziennym: **Sytuacja polityczna i gospodarcza w państwie.**Referować będą tow. posłowie **Diamond, Hausner i Smulikowski.**

Wstęp za okazaniem legitymacji partyjnej. Podatek part. uiścić można przy wejściu.

Międzypaństwowa konferencja finansowa.

PARYŻ. 5. stycznia. (Pat.) W środę 7 b. m. otwartą zostanie konferencja ministrów finansów. na której będą reprezentowane następujące państwa: Belgja, Francja, Anglja, Włochy, Polska, Rumunja, Grecja, Czechosłowacja, Jugosławja i Portugalja.

—:—

16 stopni ciepła w styczniu!

KRAKÓW. 5. stycznia. (Pat.) Dnia 4. b. m. zaobserwowano w Krakowie maksymalną temperaturę w cieniu 16 st. C. Jest to rekordowa temperatura w styczniu, jakiej nie notowano od lat 99. Najwyższa temperatura jaką obserwatorjum krakowskie zapisało w styczniu roku 1891 były dnie 6. i 7. stycznia, w których temperatura wynosiła + 13 st. C. Zanotować przytem wypada, że w dniu 4. b. m. powietrze było tak przezroczyste, że z obserwatorjum widziano szczyty Karpat w odległości 100 km.

—:—

Cena spirytusu.

WARSZAWA. 5. stycznia. (A. W.) Rozporządzeniem ministerstwa skarbu określono cenę czystego spirytusu na 567 zł. za hektolitr 100 proc. Cena detaliczna 2.14 zł. za 0.6 litra 45 proc.

—:—

Samobójstwo bankiera berlińskiego.

BERLIN. 5. stycznia. (Pat.) 73-letni bankier Leopold Friedländer otrut się dziś w nocy wraz z żoną weronalem. Friedländer był dyrektorem jednego z banków, pozostających w stosunkach z koncernem Ber-mata.

—:—

Ze spraw ukraińskich.

Odezwa postów ukraińskich. — Proświta. — Nowy kurs „Dila“. — Z emigracji.

(Z) Z dniem dzisiejszym otwieramy na łamach „Dziennika Ludowego“ stały dział redakcyjny, poświęcony tak bliskim nam sprawom ukraińskim.

Pod tytułem „Ze spraw ukraińskich“ będziemy starali się w zwięzłej formie podawać przegląd najważniejszych wypadków z życia ukraińskiego w granicach Rzeczypospolitej, jakoteż na Ukrainie sowieckiej i w centrach ukraińskiej emigracji politycznej. Skłania nas do tego dawny nasz pogląd na doniosłość kwestji ukraińskiej dla zagadnień państwowości polskiej, w szczególności zaś dla rozwikłania węzła obecnych naprzężonych stosunków narodowościowych na kresach wschodnich.

Jedną z przyczyn coraz bardziej pogłębiającej się przepaści pomiędzy narodami polskim i ukraińskim, jest zapoznanie i lekceważenie faktów i holdowanie starym, dziś już anachronistycznym kategoriom myśli politycznej.

Nasza rubryka „Ze spraw ukraińskich“ będzie miała charakter informacyjny, bezstronny i pozbawiony wszelkiej tendencyjności; oświetlanie i zaopatrywanie kronikarskich wiadomości w komentarze, będzie, w miarę potrzeby, tematem oddzielnych artykułów.

Za jeden z najważniejszych wypadków życia ukraińskiego ostatnich dni należy uważać odezwę ukraińskich postów i senatorów z klubu ukraińskiego do narodu ukr., odezwę, ogłoszoną w związku z uchwałą sejmową o wydaniu trzech ukraińskich postów sądowi. Odezwa podaje w ogólnych zarysach główne podstawowe postulaty klubu ukr., wspomina o ucisku ze strony władz polskich, protestuje przeciw wydawaniu przedstawicieli ludu sądowi i wzywa ludność do legalnej walki za swe prawa. Nie możemy podać dokładnej treści wspomnianej odezwy, ponieważ pisma, które przedrukowały ją, podległy — konfiskacie.

Najstarsze ukr. towarzystwo oświatowe „Proświta“ ogłosiło sprawozdanie z działalności swej za ostatnie półrocze. „Proświta“, na czele z głównym wydziałem we Lwowie, posiada 81 krajowych filji; przed wojną było ich 76. Prace nad ożywieniem działalności filji widać chociażby z tego, że przewodniczący centralnego wydziału, prof. M. Hałuszczynski, osobiście przeprowadził inspekcję 50 filji, będąc w niektórych miejscowościach po dwa i trzy razy.

Przed wojną „Proświta“ miała 2944 czytelników rozrzuconych po całym kraju; po wojnie wznowiło swą działalność 1452 czytelników, ale władze 125 czytelników rozwiązały; w ostatnim czasie wpłynęło 396 podań o otwarcie nowych czytelników. W sprawozdaniu centrali mówi się o majątku T-wa, o stałych i wędrownych bibliotekach, wieczach, poradach i odczytach, kursach dla analfabetów, kółkach teatralnych i chórach, organizowanych centralą „Proświty“ lub jej filjami.

W bieżącym lub przyszłym miesiącu odbędzie się we Lwowie wielki polityczny proces, który niewątpliwie wywoła wielkie zainteresowanie nie tylko wśród ludności ukraińskiej, jako że proces ów stoi w ścisłym związku z głośną a tragiczną aferą Olgi Besarabowej. Pomędzy 10-ciu oskarżonymi o szpiegostwo znajduje się również b. szef sztabu generalnego armji U. N. R. naddnieprzańskiej (Ukr. Republiki Lud.), inż. Andrzej Melnyk, Irena Wachmińska, żona profesora gimnazjalnego z Przemysła i in. Obroną spoczywać będzie w rękach najlepszych ukr. adwokatów.

„Dilo“, obecnie jedyny, nawiasem mówiąc, ukr. dziennik w Polsce, zmieniło od nowego roku naczelnego redaktora. Ustąpił dr. Iwan Lewicki (adwokat, b. zastępca Ukrainy Naddnieprzańskiej na jednej z placówek zagranicznych), a na jego miejsce przyszedł przedwojenny nacz. redaktor „Dila“, następnie zast. przewodniczącego ukr. delegacji na konferencji pokojowej w Paryżu, dr. Wasyl Panejko. Nowy redaktor w swym pierwszym artykule wstępnym zapowiada, że nie bierze odpowiedzialności za dotychczasowy kierunek polityczny „Dila“, jednakże nie oznacza jesz-

cze wykreślonych dla nowej linii politycznej dziennika. Za to już z następnego artykułu wstępnego nowego redaktora widzimy, że „Dilo“ wzięło gwałtowny ton przeciw bolszewikom, odsadzając nawet od wszelkiej wartości t. zw. ukrainizację, prowadzoną na Ukrainie sowieckiej.

Z życia emigracji ukraińskiej w Ameryce warto wspomnieć o działalności Zjednoczenia („Objednania“) organiz. ukr. w Stanach Zjednoczonych. „Zjednoczenie“ otwarło obecnie specjalny fundusz dla uruchomienia w kraju i za granicą wydawnictwa, któreby zajęło się propagandą ideologii państwowości ukr., popularyzując przede wszystkim historję walk o

niepodległość. Z dochodów „Zjednoczenia“ w jednym tylko listopadzie 1924 r., uchwalono wysłać do kraju 1900 dolarów, z tego na szkolnictwo („Ridna Szkoła“) 1000 dol., a resztę na inne cele humanitarne, oświatowe i polityczne.

Emigracja ukr., grupująca się dookoła ukrajskich akademickich w Czechosłowacji, komunikuje o przyjeździe do Pragi b. atamana Oskijki i Polaka dr. Madejskiego, jako rzekomych pośredników rządu polskiego w kwestji uniwersyteckiej. Wymienieni „delegaci“ starają się o pozyskanie zgody profesorów ukr. na projekt założenia uniwersytetu ukr. w Łucku. W odnośnej korespondencji „Dila“ jest zapowiedziane zupełne fiasko misji Oskijki i Madejskiego, jakoteż całego projektu uniwersytetu w Łucku.

—:—

Literatura, nauka, sztuka.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Wtorek, o godz. 3. popoł. „Komisarz sowiecki“.
Wtorek, o godz. 7.30 wiecz. „Lampa Aladyna“.
Środa, o godz. 7. wiecz. „Lohengrin“ z p. Frischową.
Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Lampa Aladyna“.
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Eugeniusz Onegin“.
Sobota, o godz. 3.30 popoł. „Betleem Polskie“.
Sobota, o godz. 7.30 wiecz. „Lampa Aladyna“.
Niedziela, o godz. 3.30 popoł. „Wiecz i Wacek“.
Niedziela, o godz. 7.30 wiecz. „Cavaleria rusticana“ „Pajace“ z Mannem i Prawdzicem.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, ul. Gródecka 2b

Wtorek, o godz. 7.30 wiecz. „Tryumf medycyny“.
Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Tryumf medycyny“.
Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Świt, dzień i noc“.
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Świt, dzień i noc“.
Sobota, o godz. 7.30 wiecz. „Świt, dzień i noc“.
Niedziela, o godz. 7.30 w. „Świt, dzień i noc“.

REPERTUAR TEATRU NOWOSCI, ul. Słoneczna

Wtorek, o godz. 7.30 w. „Dorina“.
Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Hrabina Marica“ (abonament grudniowy ważny).
Czwartek, o g. 7.30 w. „Szampańskie kobiety“.
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Szampańskie kobiety“.
Sobota, o godz. 7.30 wiecz. „Hrabina Marica“.
Niedziela, o g. 7.30 w. „Szampańskie kobiety“.

—:—

TEATR ARTYSTYCZNO-LITERACKI „BAGATELA“

Gościnne występy artystycznego teatru rosyjskiego
Przedsprzedaż w biurze dzienników Sokolowskiego, ul. Jagiellońska 7.

—:—

UKRAIŃSKI TEATR J. STADNIKA (Szczekiewicza 5)

Świąteczny repertuar.

Środa, o godz. 3. pop. „Baron Kimmel“.
Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Trójka hultajów“.
Czwartek, o godz. 3. pop. „Księżniczka Czardasza“.
Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Kuna Marta“.
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Chmury“.
CHODORÓW.
9. I. o g. 7.30 wiecz. „Księżniczka Czardasza“.
10. I. o godz. 7.30 wiecz. „Halka“ opera Moniuszki.
11. I. o godz. 7.30 wiecz. „Baron Kimmel“.

Aresztowanie b. postów komunistycznych w Wiedniu.

WIEN, 5. 1. Jak wiadomo, po rozwiązaniu niemieckiego parlamentu wytoczono proces b. 66 postom komunistycznym za rozmaite przekroczenia. Ponieważ z rozwiązaniem parlamentu wygasa nietykalność poselska, byli posłowie komunistyczni, zagrożeni aresztowaniem, uszli z Niemiec. Wielu z nich udało się do Wiednia, gdzie zamieszkali. Obecnie prawdopodobnie na interwencję rządu niemieckiego, policja wiedeńska aresztowała 3 b. postów komunistycznych, a mianowicie: I. Katza, znaną agitatorkę Ruth Fischer, i Hejntza Neumanna

—:—

REPERTUAR BIURA KONCERT. M. TUERKA

Piątek, 9. stycznia: Feliks EYLE, skrzypek.

—:—

TEATR ŻYDOWSKI (Dyr. S. M. GIMPEL)

ul. Jagiellońska L. 11.

W wtorek, o godz. 7.30 wiecz. występ subretki Wieriej Kaniewskiej i p. Brejtmana „Lola Bren“.
W środę, o godz. 7.30 wiecz. występ subretki Wieriej Kaniewskiej i p. Brejtmana.
W czwartek, o godz. 7.30. „Dziecko ulicy“.

—:—

GRUDNIOWY ABONAMENT. Dyrekcja teatrów przeznacza środę, dnia 7. b. m., w którym to dniu we wszystkich trzech teatrach zostaną zrealizowane, załatwione posiadaczy, abonamenty za miesiąc grudzień.

Po tym dniu, abonament za miesiąc grudzień, prolongowany pod żadnym pozorem nie będzie.

„SWIT, DZIEŃ I NOC“. W czwartkowej premierze wystąpią pp. Łozińska i Hierowski, pod reżyserją E. Życkiego, zaś w premierze dnia następnego, w piątek, pp. Dębicka i Orzechowski, pod reżyserją St. Orzechowskiego.

ABONAMENT NA STYCZEŃ. We wszystkich teatrach miesiąc styczeń przyniesie nowości premierowe — zostanie wystawiona nowa opera i operetka, 2 — 3 premier dramatu i komedji, dlatego resztę abonamentu styczniowego należy jak najrychlej wykupić.

Z MUZYKI. Skrzypek Feliks Eyle, który po odbyciu tournée zagranicznego, uwieńczonego dużym powodzeniem, przybył na krótki czas do kraju, daje swój tegoroczny koncert w piątek, 9. b. m. Bogaty program wieczoru obejmuje dawno nie graną sonatę Schumana, koncerty Vieuxtempa i Glazunowa oraz szereg drobnych utworów. Przy fortepianie Helena Otławowa.

—:—

— TEATR „BAGATELA“. Od 6-go do 0-goi stycznia b. r. dalsze pięć występów artystów teatru rosyjskiego „Zielony Kakadu“ o zupełnie zmienionym programie, ze znaną artystką Z. Kiełczewską. Zarazem występy B. Bronowskiego i S. Michałowskiego. Obrazy „Zielony Kakadu“ zdobyły sobie wielką sympatię w szerokich kręgach publiczności teatralnej, o czem świadczy stale wypełniona widownia. Bilety wcześniej nabywać można w biurze dzienników WP Sokolowskiego, ul. Jagiellońska 7.

Zacięte walki w Marokko.

PARYŻ, 3. 1. (Pat.). „Petit Parisien“ podaje otrzymaną z Madrytu wiadomość, że źródła angielskie o poważnym starciu wojsk hiszpańskich z powstańcami w okolicach Tetuanu. Powstańcy ponieśli podobno ciężkie straty. — Na wschód od Tangeru skupiło się około 3 tysiące powstańców, którzy mają przedsięwziąć nowe operacje.

—:—

Wielka powódź w półn. Francji.

PARYŻ, 5. stycznia. (Pat.) „Petit Journal“ donosząc o powodziach w północnej Francji notuje pogłoskę, jakoby w okolicy Bruay utonęło wiele dzieci robotników polskich.

—:—

O wydajności pracy i sanacji skarbu słów kilkoro.

Róbcie sanację od głowy!

Sambor, w styczniu.

Naczelnikiem parowozowni kolejowej w Samborze jest inż. Piszczyk, którego znają nasi czytelnicy. Długość dnia pracy tego pana wynosi zaledwie przeciętnie od 1 do 2 godzin. Pan Piszczyk zjawia się w parowozowni przeciętnie o 11-tej godzinie przedpołudniem, w celu podpisania papierków i już o 12 godzinie znika jak kamfora.

Jeżeli policzymy, że korzysta on w roku z 6-tygodniowego urlopu wypoczynkowego i do tego wliczymy niedziele i święta, przeciętnie pełni on służbę w roku 300 godzin, co uczyni nie całe dwa miesiące w roku. Jak widzimy nie może się skarżyć na przeciążenie „pracą“.

Ponieważ w tak zredukowanym czasie pracy trudno rządzić dość dużą parowozownią, wyręcza się p. Piszczyk maszynowozniem, który też jest panem życia i śmierci robotnika w parowozowni. Owakacy swojemi kołtuńskimi donosami na robotników parowozowych, powoduje niesłuszne wydalenia. Po drakońsku wyrzucono robotnika za to tylko, że przy pracy zapalił papierosa.

Jeżeli zgłaszają się do naczelnika przedstawiciele palaczy i robotników parowozowych zorganizowani w Z. Z. K., że dzieje się palaczom lub robotnikom krzywda. Wówczas p. Piszczyk zaczyna wymyślać na socjalistów i na czerwonych djabłów i grozi tymże, że jeżeli nie będą spokojnie pracować według jego drakońskich zarządzeń, to on ich wywali ze służby po kilkunastoletniej pracy.

Takich ofiar jest już wiele pośród palaczy, którzy jeździli na parowozie i wykonywali obowiązki swoje sumiennie i za to tylko nie są używani jako palacze, że są przedstawicielami palaczy i robotników.

Natomiast protegowani, młodszy wiekiem i latami służby, palacze, jeżdżą i pełnią służbę palaczy, ponieważ posiadają po kilka morgów pola i mogą się okupić kubanami. Nadmienić należy, że wielu z nich nie umie ani czytać, ani pisać.

A teraz kilka słów o współpracy p. Piszczyka nad sanacją skarbu.

Pewnego razu będąc w Dyrekcji kolei we Lwowie, spotkałem robotnika z parowozowni ze Sambora, który przywiózł jakieś „pakunki“ dla jednego z dygnitarzy Dyrekcji lwowskiej. Zapytałem tego robotnika, czy on w ten dzień jest zatrudniony w parowozowni, na co otrzymałem odpowiedź, że od pracy zawołał go p. Piszczyk i posłał do Lwowa. Ów robotnik opłacany jest przez skarb państwa.

Należy stwierdzić, że tego rodzaju przesyłanie „pakunków“, odbywa się kilka razy w miesiącu.

Równocześnie w tymże roku p. Piszczyk dawał robotników z parowozowni do różnych robót na boisku sportowym, a w zimie do odgartywania śniegu i intrych robót na ślizgawce, opłacanych przez kolej.

Oburzenie jest wśród pracowników kolejowych, że redukuje się pracowników po kilkunastoletniej pracy, z powodu jakoby „za małej produktywności“ w imię sanacji skarbu, tym-

czasem redukcje te nie dosięgają prawdziwych nierobów. Tacy, jak Piszczyk, Białokórski, Hanke i Kruszyński z Przemysła nie zostali zredukowani.

Wobec takich faktów cóż mamy sądzić o sprawiedliwości centralnych władz kolejowych?

Możeby p. minister kolei, który z powodu sanacji skarbu, robi oszczędności na biednych i głodnych niższych pracownikach kolejowych (białych murzynach), raz zaczął tę robotę od góry, gdzie byłoby bardzo wiele do zrobienia.

Jubileusz Fabryki kapeluszy Rudolfa Neuwelta.

LWÓW, 5. stycznia 1925

W dzień Nowego Roku, miała miejsce w znanej Fabryce kapeluszy Rudolfa Neuwelta, przy ul. Bajonowej piękna uroczystość, w której brał udział cały personal fabryczny i zaproszeni goście. Obchodzone mianowicie 15- lecie założenia tej placówki przemysłowej, która dziś rozwinęła się w pierwszorządne przedsiębiorstwo w Polsce w tej gałęzi przemysłu i daje pracę personalowi, złożonemu z przeszło 150 osób.

Fabryka założona w r. 1910, rozwijała się szybko pod kierunkiem swego sprężystego i fachowo uzdolnionego właściciela a choć lata wojenne sprowadziły zastanowienie ruchu, lecz już od roku 1919 p. Neuwelt podjął go na nowo i wkrótce postawił swoje przedsiębiorstwo na europejskiej stopie, tak, że dziś może ono śmiało konkurować z pierwszorzędnymi zagranicznymi zakładami kapelusznymi, tak, co do urządzeń, technicznych jak i co do doskonałości i elegancji swoich fabrykatów.

To też dzisiaj kapelusze Neuwelta znajdują popyt w całej Polsce a fabryka otrzymuje poważne zamówienia nie tylko w tej dzielnicy ale z Kongresówki aż po Wilno z Wielkopolski: Poznania, Bydgoszczy aż po Gdańsk.

Od wiosny r. b. Zakład przemysłowy Neuwelta powiększył się o nowy 3- piętrowy budynek fabryczny, którego urządzenia są ostatnim wyrazem techniki fachowej. Od roku prowadzi też fabryka dział modniarstwa, a jak wiadomo dla wygody publiczności p. Neuwelt otworzył w różnych punktach miasta 4 składnice, a to przy pl. Marjackim, przy ul. Krakowskiej, Kaźmierzowskiej i Gródeckiej.

Nakoniec podnieść należy, że podczas uroczystości jubileuszu zaznaczyła się serdeczna spójnia, łącząca personal Zakładu z właścicielem i to zrozumienie obywatelskie, ożywiające wszystkich, że pracując dla swego dobra, spełniają zarazem obowiązek społeczny, przyczyniając się do wzrostu siły ekonomicznej Państwa.

P. Neuwelt w przemówieniu do swych pracowników dziękował im za sumienną współpracę i obdarzał ich upominkami. Po podziękowaniu i życzeniach personal przemówił naczelnik biur Izby Rękodziel. p. Ptaszek, podnosząc znaczenie społeczne tego rodzaju placówek przemysłowych i życząc zakładowi dalszego rozwoju. Następnie podejmowali pp. Neuweltowie obecnych przy suto zastawionych stołach, a wesola zabawa przeciągnęła się do późnego wieczoru.

—:—:—

3 dnia.

Co przepowiada wróżbiarka francuska?

Od czasu wojny wzmożła się tak wiara w prorocтва, że nawet najpoważniejsze pisma zagraniczne wystąpiły z artykułami, w których wypowiadają się astrologowie, znawcy „wiedzy tajemnej“, spirytyści itp. Nie brak też prorocत्व wróżbiarek, których popularność wzrastała zwłaszcza we Francji w miarę mianożenia się nieszczęść osobistych jako następstw wojny.

Współzawodniczka słynnej swego czasu pani de Thébes, nie mniej głośna dziś w Paryżu wróżbiarka, p. de Thélème, zapowiada w wywiadzie z przedstawicielem „Eclaira“, że obecny prezes ministrów francuskich, Herriot utrzyma się na stanowisku do czerwca r. b.

Co się tyczy spraw zagranicznych, to wróżbiarka twierdzi, że w 1925 r. prezydent Sta-

nów Zjednoczonych, Coolidge, ustąpi ze stanowiska, że w Anglii wzmoże się ruch socjalistyczny, że w Hiszpanji i Włoszech wybuchną rozruchy polityczne, a w Rosji nastąpi zmiana rządu.

Poza tem w Chinach ma być wielkie trzęsienie ziemi, we Francji i za granicą umrze kilku bardzo wybitnych ludzi.

W każdym razie niedługo trzeba będzie czekać na „sprawdzenie“ się prorocत्व wróżbiarki francuskiej.

—:—:—

Sprawy partyjne.

RADA NACZELNA PPS. Dnia 17 i 18 stycznia 1925 r. w lokalu ZPPS w sejmie, odbędzie się posiedzenie Rady Naczelnej PPS. Początek obrad o godz. 11. rano.

Sekretariat Generalny CKW. PPS.

31 wiersz milim. 1 szpaltowy zwykłe za tekstem 10. Nadane ZL. — 30, w tekście ZL. — 50.

OGŁOSZENIA

Na 1-iej str. ZL. — 60, Drobnie ogł. za słowo ZL. — 08
Komunikaty ZL. — 40, zamiejscowe o 25%, drożej

Ogłoszenie.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Towarzystwa kredytu i oszczędności „SAMOPOMOC“

stow. z ogr. odpow w Turce n/Stryjem

odbędzie się dnia 22 stycznia 1925 w domu Daniela Ertla w Turce n/Stryjem o godz. 3 popołudniu z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Dyrekcji
2. Rozwiązanie stowarzyszenia.
3. Wybór likwidatorów.
4. Wnioski członków.

W razie braku kompletu odbędzie się ponowne nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa dnia 22 stycznia 1925 o godz. 6 wieczór z powyższym porządkiem dziennym, które bez względu na ilość obecnych na zgromadzeniu członków obradować i prawomocnie uchylać będzie.

Zarząd.

7—1

Urzednicy, Nauczycielki, Kolejarze oraz Funkcjonariusze Policji

najtaniej i na korzystne raty kupicie
wszelką GARDEROBĘ damską oraz
materjały, PÓNCZOCHY i BIELIZNĘ
w znanym ze solidności magazynie

Batorego 6.

ABSOLWENT gimnazjum poszukuje jakiegokolwiek prace. —
Zgłoszenia pod »Zdolny« do Administracji.

DENTYSTYCZNY TECHNIK starszy, rutynowany w kauczuku, złocie i operatywie technicznej na Lwów poszukiwany Reflektuje się na siłę pierwszorzędną. Zgłoszenia z podaniem lat i miejsc pracy pod »Rutynowany« do biura dzienników Scherera, Lwów, pasaż Hausmana 7.

Na raty wszystkim a w szczególności P. T. Urzędnikom dajemy Ubrania, Raglany, Kurtki skórzane, Kurtki sukienne, Spodnie, Pryczezy z najlepszych materjałów i po najniższych cenach

Józef Margulies

Lwów, pasaż Mikolasza 4 wejście obok kaw. »De la Paix«.

Młyńskie maszyny, Kamienie, Turbiny, Motory, tarki, Gatry, Piły, Gazę, Paśy, Gurty, Transmisje, Wagi, Pompy, Armaturę, Narzędzia — na dogodnie spłaty poleca

„PILOT“ Lwów, Batorego 4.
Oddziały: Tarnopol, Podwołoczyska.

Techniczna porada bezpłatnie

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 49-1
Dr. M. EISENBERG
ordynuje przy ul. Sykstuskiej l. 34 od 11—1 i od 3—6.

Ogłoszenie.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Towarz. Oszczędności i kredytu

stow. zarejestr. z ogr. poręką w Turce n/Stryjem odbędzie się dnia 22 stycznia 1925 w domu Daniela Ertla w Turce n/S. o godz. 10-tej przedpołudniem z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Dyrekcji.
2. Rozwiązanie stowarzyszenia.
3. Wybór likwidatorów.
4. Wnioski członków.

W razie braku kompletu odbędzie się ponowne nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa dnia 22 stycznia 1925 o godz. 4 popołudniu z powyższym porządkiem dziennym, które bez względu na ilość obecnych na zgromadzeniu członków obradować i prawomocnie uchylać będzie.

Za Zarząd Towarzystwa Oszczędności i kredytu w Turce n/Stryjem:

Daniel Ertel. 7—1 Abraham Lorberbaum.

NA KARNAWAŁ!

Poleca po cenach niższych: **obuwie lakierkowe, pantofelki balowe oraz obuwie trwałe, ciepłe papuce, kalosze i śniegowce** znany ze solidności **MAGAZYN OBUWIA** 19—16

Józef KRACH, Lwów, Halicka 15 w podwórzu — naprzeciw WP. Uwiera

Słynne medalami wystaw światowych odznaczone i od przeszło 20 lat zaprowadzone, **nacleranie** ból uśmierczające na

REUMATYZM

bole oraz wszelkie łamania

„NERWOL“

Dra Franzosa w Tarnopolu

otrzymać można ponownie we wszystkich aptekach albo pod adresem: **Dr. Juljusz Franzos, aptekarz w Tarnopolu Nr. 30.** Cena flakonu **2 zł.** Żądać wyraźnie „**Nerwolu**“ Dra Franzosa z marką ochronną „**Olbrym z młotkiem**“.

Ogłoszenie.

„Jakób, syn Józefa Rebacza i Marianny Rakoczy alias Dzień ur. 25 VII. 1874 w Szczurowej, agent handlowy we Lwowie, wniósł prośbę o zezwolenie na zmianę nazwiska rodzowego REBACZ na nazwisko „**Reżyński**“.

Województwo we Lwowie podaje powyższą prośbę do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4. ustawy z dnia 24 października 1919 r. Dz. U Rz. P. Nr. 88. p. 478 wolno przeciw jej uwzględnieniu zgłosić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zarzuty, które podać należy do Województwa we Lwowie w przeciągu dni 90 od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, które równocześnie zarządza się. Lwów, dnia 28 grudnia 1924.

15—1

Za Wojewodę: **KARCHESY w. r.****BACZNOŚĆ!**

50.000 par obuwia

4 pary tylko za **Zł 40 franco cło.**

Z polecenia kilku fabryk obuwia, znajdujących się w trudnościach płatniczych, sprzedaje wielką ilość obuwia poniżej kosztów produkcji.

Wysyłam zatem każdemu, póki zapas starczy, 2 pary trzewików męskich i 2 pary trzewików damskich do sznurowania, z silną, kółkowaną, skórzaną podszewką, najnowszego fasonu, czarną lub brązową skórą galoszowaną. Wielkość według numeru.

Wszystkie 4 pary kosztują tylko **Zł 40 franco cło.** Wysyłka za zaliczką

A. GLASER, EKSPORT OBUWIA Czeski Cieszyn Nr. 113.

P. S. Bez ryzyka, gdyż towar nie odpowiadający wymienia się natychmiast lub na żądanie zwraca się pieniądze. 1187—5

STOCZNIA GDAŃSKA

Buduje kompletne cukrownie i inne zakłady rolno-przemysłowe, stacje wodne i centrale dla oświetlenia elektrycznego i t. p.

Dostarcza zaraz lub w krótkich terminach:

MOTORY DIESLA z kompresorami od 50—600 HP
MOTORY DIESLA bez kompresorów od 4—600 HP
MOTORY ROPNE z łbicą żarową od 8—100 HP
Większe motory na zamówienia.

ZBIORNIKI żelazne na ropę, produkty naftowe i gaz ziemny każdej wielkości.

PRĄDNICE i MOTORY ELEKTRYCZNE dla prądu stałego i zmiennego od 0,5—20 HP.

TRANSFORMATORY prądu zmiennego od 5—100 K. V. A.

NAPRAWA prądnic i motorów elektrycznych innych firm aż do największych rozmiarów.

WYŁĄCZNE ZASTĘPSTWO na OKRĘG LWOW:

ZWIĄZEK POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH

we Lwowie, ul. Sapiehy 3.

Związek posiada na składzie we Lwowie (ul. L. Sapiehy 3 i Kleparów) **motorki elektryczne** dla prądu stałego i zmiennego od 1—20 HP, **beczki żelazne** czarne i pocynkowane od 200—500 litrów pojemności oraz inne fabrykaty Stoczni. 8—1

Inserujecie

w

Dzienniku**Ludowym****Do P. T. Odbiorców!**

Zawiadamiam, że mój magazyn konfekcji męskiej i damskiej pod firmą

TABAK i Ska

tak jak dotychczas i nadal istnieje oraz posiada na składzie najnowsze modele strojów damskich i męskich zagranicznych i krajowych oraz sprzedaje takowe po cenach nadzwyczaj niskich

NA BARDZO DOGODNE RATY

tak, że każdy bez różnicy stanu jest w możności tanim kosztem ubierać się w najbardziej eleganckie stroje.

Polecając się nadal łaskawym względem, zapewniamy Szan. P. T. Publiczność, że po jednorazowym kupnie zostanie naszym stałym gościem.

Z poważaniem

1194—

Tabak i Ska, Łyczakowska 8**Ważne dla klientów byłej firmy Tabak i Ska!**

Firma **Tabak i Ska, Łyczakowska 8**, została rozwiązana i z obecną firmą **R. Tabak i Ska** (Spółnicy: Sack i Scheindlinger) nie ma nic wspólnego.

Dawni właściciele składu konfekcji **TABAK i Ska** po rozwiązaniu tejże przenieśli swe magazyny do nowego lokalu przy

ul. Łyczakowskiej 7,

które prowadzą pod firmą

„VIENNAPOL“

Pod nowym tym adresem obowiązani są wszyscy, którzy zakupili tow. ry na spłaty i podpisali deklarację firmy **TABAK i Ska** wpłacać przypadające raty.

Zwracamy uwagę, że deklaracje te znajdują się tylko w naszym posiadaniu, wobec czego my tylko mamy prawo inkasować należne pieniądze.

Ostrzegamy wszystkich przed ociąganiem się — z tytułu rozwiązania **Ski** — z zapłaceniem przypadających rat, zaznaczając przytem, że uznawać będziemy raty wpłacono tylko do naszej firmy.

W końcu nadmieniamy jeszcze, że nowopowstała firma **R. Tabak i Ska** bezwzględnie nie ma prawa przyjmować żadnych pieniędzy należnych dawnej firmie **Tabak i Ska**.

Nowy adres gdzie wpłacać należy wszelkie pieniądze jest „**VIENNAPOL**“, **Łyczakowska 7.**

Z poważaniem „**VIENNAPOL**“, **Łyczakowska 7.**

NA 3-MIESIĘCZNE RATY! KONFEKCJA DAMSKA I MĘSKA**„VIENNAPOL“**

7. ŁY CZAKOWSKA 7.

Ubrania melonowe czarne i granatowe	od	Zł	50—
„ kamgarnowe czarne i granatowe	od	„	95—
„ chęwiotowe w różnych kolorach	od	„	50—
Ragłany męskie	od	„	50—
Ragłany męskie z futrzanym kołnierzem	od	„	115—
Palta czarne	od	„	80—
Futra męskie	od	„	220—
Spodnie	od	„	8—
Kurtki sukienne	od	„	40—
„ z futrzanym kołnierzem	od	„	65—
Płaszcz damskie sukienne	od	„	60—
„ „ welurowe	od	„	70—

DLA REKLAMY:

Płaszcz damskie welurowe z futrzanym kołnierzem i mankietami	Zł	105, 115
Płaszcz pluszowe wełniane	„	150, —
„ „ jedwabne	„	197, —
Kurtki pluszowe wełniane	„	88, 100
„ „ jedwabne	„	130, —

Udzielamy kredytu na bardzo dogodnych warunkach. Prosimy oglądać nasze magazyny bez przymusu kupna

19—

Z poważaniem

„VIENNAPOL“

ŁY CZAKOWSKA 7.

Uwaga na firmę i Nr. domu.